

Samfundets Kasse om Tilskud. Vi indenfor Venstre ønsker ogsaa Folk et godt og nødtørftigt Livsophold paa deres gamle Dage som Efterløn for hæderligt Samfundsarbejde, men vi er klare over, at ikke mindst med de Nedgangstider, vi har for Øje, er vi her inde paa et vanskeligt Spørgsmaal, og man maa i Udvalget være villig til paa det omhyggeligste at tage sig i Vare for at forhindre en rimelig Nedgang i Aldersrenten, en Nedgang, der svarer til Nedgangen i det almindelige Leve- og Prisniveau.

En Svaghed vil der altid blive ved en Aldersrentelov — den gjorde sig gældende ved Socialdemokraternes private Lovforslag, den gjorde sig gældende ved forhenværende Indenrigsminister Rodes Lovforslag, og den gør sig ogsaa gældende her —, det er den Vanskelighed, som fremkommer ved, at det er umuligt med nogenlunde Sikkerhed at angive, hvilken Bekostning Loven vil medføre for Staten og Kommunerne. Vi har haft statistiske Udregninger som Bilag til baade Hr. Rodes Lovforslag og det foreliggende Lovforslag, og man har fra adskillige Sider, sikkert ikke uden Grund, peget paa, hvor vanskeligt det er at fæste Lid til saadanne Tal. Da Spørgsmaalet sidst var til Behandling her i Rigsdagen, i 1920, erindrer jeg, at de Konservatives daværende Ordfører, Professor Birck, udtalte, at hvis alle, som havde Ret til Aldersrente efter det daværende Lovforslag, vilde tage den, vilde Udgiften blive omkring 110 Mill. Kr. om Aaret, men han regnede med, at en hel Del baade fraoven og fradenen ikke vilde tage den, og at Udgiften derfor sandsynligvis vilde komme til at ligge omkring 65 Mill. Kr. for Staten og Kommunerne som Helhed. Det kan da være en vis Tilfredsstillelse for den højtærede nuværende Indenrigsminister, at hans Udregning i alt væsentligt svarer dertil.

Man har villet spaa Overskridelser i næsten ubegrænset Omfang, men jeg er nu alligevel tilbøjelig til at tro, at de ikke tilnærmelsesvis vil blive saa store, som mange frygter. Man maa jo huske paa, at vi nu har en Nedgang at pege paa, siden Professor Birck udregnede sine Tal, nemlig den Nedgang, som vil følge af den Bestemmelse, som jeg er klar over vil vække meget forskelligartede Stemninger og fremkalde meget forskelligartede Udtalelser ogsaa i dette høje Ting, Bestemmelsen om, at Grænsen for Retten til Aldersrentenydelse hæves fra 60 til 65 Aar. Dette vil selvfølgelig betyde en meget væsentlig Besparelse. Professor Birck gjorde den Gang opmærksom paa, at hvis man tog det daværende Antal af Mennesker

her i Danmark over 60 Aar — og han regnede ud, at det blev ca. 330 000 —, vilde ikke mindre end en Trediedel af dem være døde inden 5 Aars Forløb. Man har derfor Ret til at regne med, at dette, at Grænsen hæves fra 60 til 65 Aar, vil medføre en meget betydelig Besparelse. Paa den anden Side kan man jo ogsaa gaa ud fra, at denne Bestemmelse vil blive stærkt bekæmpet fra visse Sider i dette høje Ting. Man kan maaske sige, at denne Kamp vil blive ført ud fra hyperkonservative Synspunkter, thi det er i Virkeligheden en overdreven konservativ Synsmaade at hævde, at der ingen Forandringer sker i Verden paa dette Omraade. Hvis det i 1891 med Rette kunde siges, at Alderssvækkelsen indtraadte ved 60 Aars Alderen, saa mener jeg, at det med fuld Ret kan siges, at nu indtræder den i tilsvarende Grad først ved 65 Aars Alderen. Paa Grund af de sociale og hygiejniske Fremskridt ældes Mennesker faktisk senere, og det er et meget overdrevent konservativt Standpunkt ikke at ville tage noget som helst Hensyn dertil. Jeg er klar over, at der fra visse Sider vil blive taget dette ganske overdrevne konservative Standpunkt, at man intet Hensyn skal tage til de Fremskridt, der faktisk er sket i vort Samfund derved, at Menneskene nu ældes senere, end da den gældende Lov gennemførtes. Det er ogsaa ejendommeligt at se, at skønt Danmark staar som et af de Lande, der har den højeste Middellevetid og den mindste Dødelighedspromille af alle civiliserede Nationer, staar Danmark dog med en meget lav Aldersgrænse for Aldersrenten. Hvad enten jeg tager de Lande, der har Tvangsforsikring, eller jeg tager de Lande, som har det danske System, saa er der næsten overalt en højere Aldersgrænse end den, vi har herhjemme. I England er Aldersgrænsen 70 Aar, i Australien 65 Aar, dog med visse Undtagelser, paa New Zealand ligeledes 65 Aar, i Tyskland er den 70 Aar, i Sverige 67 Aar, i Holland 70 Aar. Vi ser, at i alle disse Lande, i hvilke Middellevetiden faktisk er lavere og Dødelighedspromillen højere end i Danmark, er man alligevel gaaet til en højere Aldersgrænse, og naar Danmark nu ved Lovens Revision og Reformering her tager Hensyn til det faktiske Fremskridt, vi alle har været med til at bære Sten til, dels gennem en bedre Hygiejne, dels gennem en bedre social Lovgivning ved at hæve Aldersgrænsen til et lignende Niveau som i de andre Lande, der staar omtrent paa samme Maade, i alt Fald ikke staar bedre end vi, saa mener jeg, at det er ikke nogen reaktionær, asocial, arbejderfjendtlig Handling, men det er Kon-